

miljöpartiet de gröna

TÄBY

Miljöpartiet de Grönas tilläggsbudget för Täby kommun under 2025

Täby är en välbärgad, framgångsrik och välskött kommun, men står ändå idag inför stora utmaningar. Det behövs därför stora och tydliga satsningar på en hållbar framtid. Miljöpartiet de gröna i Täby vill med en balanserad budget för 2025 anvisa en väg, genom ökade satsningar på klimatomställning, skola, välfärd och gröna investeringar! Vår budget är en investering i en hållbar framtid: en hållbar miljö; en hållbar skola; och ett hållbart socialt sammanhang. Dessa satsningar lönar sig över tid, eftersom ett icke hållbart Täby riskerar att behöva möta än större kostnader, genom skenande klimatskador, ohälsa och förlorade livschanser.

Miljöpartiet vill omfördela 120 miljoner kronor från kommunens överskott till verksamhetens nettokostnader. Detta finansieras genom att använda det väl tilltagna överskottsmålet på 2,8% av den totala kommunbudgeten till att investera i Tábys framtid. Miljöpartiet vill kraftigt sänka överskottsmålet från 2,8% till 0,3% för att finansiera den föreslagna tilläggsbudgeten.

Enligt Brundtlandkommissionens [definition](#) är hållbar utveckling en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. En hållbar utveckling bygger på tre dimensioner: det sociala, miljön och ekonomin.

Vårt förslag är en framtidsbudget som riktar sig mot de största problemen vi ser just nu: klimathotet, barns framtidsutsikter, psykisk ohälsa och ensamhet.

Vi vill med denna budget:

- tydligt minska Tábys klimatavtryck,
- förbereda Täby inför ett förändrat klimat
- ge barn och ungdomar en möjlighet till en bra framtid genom en stark skola
- förhindra rekrytering till gängen, minska användningen av droger och stoppa våldet i samhället genom en meningsfull och aktiv fritid
- öka det psykiska välmåendet och minska ensamheten bland ungdomar och äldre
- stoppa utförsäljningen av medborgarnas gemensamma tillgångar

Det sker både gängmord och självmord i stor utsträckning idag, det första bland yngre men det andra i hög utsträckning bland äldre. Miljöpartiet vill jobba för att förhindra båda dessa stora samhällsproblem.

Vi ser att det i Täby behövs meningsfulla aktiviteter som kan ge alla, oavsett ålder, ett positivt sammanhang. Vi vill därför stödja föreningslivet och ge riktade anslag till verksamheter som syftar till att ge barn, ungdomar och äldre en positiv fritid efter deras egna förutsättningar. Kommunens egna fritidsverksamheter för yngre såväl som äldre bör

förstärkas och utökas. Dessa insatser verkar som ett vaccin mot psykisk ohälsa, främlingskap och illdåd.

Skolan är under stor press i Täby. Kostnaderna ökar liksom behoven. Fler utbildade vuxna per elev i skolan är en solid väg till förbättrade livschanser för eleverna och en förbättrad arbetsmiljö för alla i skolan. Utöver lärare behövs satsningar på bibliotekarier, fritidspersonal, stödpersonal och elevhälsa för att säkerställa att elevernas behov möts. Detta är ett grundbehov som Täby måste tillgodose för att minska framtida arbetslöshet och utanförskap.

Klimatet förändras och vi behöver anpassa oss. En omställning av samhället behövs genom att:

1. vi måste minska framtida risker för ett förvärrat scenario och göra allt vi kan för ett minskat klimatavtryck från befolkning och verksamhet i Täby. Detta ansvar ligger till stor del på kommunen; och
2. vi måste minimera nuvarande risker genom att klimatsäkra mark och fastigheter i Täby.

Denna omställning är ingen lätt sak. Experthjälp behövs för att förstärka Täbys kompetensen hos våra tjänstepersoner. Vi vill att kommunen ger i uppdrag till en grupp experter att ta fram förslag på de mest effektiva åtgärderna för att minska Täbys klimatavtryck, samt för att minska negativa klimatrisker i Täby.

Vårt förslag är att sänka Alliansens budgetförslag på överskott för kommunen under 2025 från 2,8% till 0,3%. Detta innebär att det frigörs 120 miljoner kronor i reformutrymme som investering inför framtiden. Så kan vi hålla kommunens budget i balans - utan att belasta framtiden.

För att klimatsäkra Täby och minska Täbys klimatavtryck så behöver vi investera. Miljöpartiet i Täby satsar ytterligare + 25 mnkr för att stärka Täbys klimatarbete i KS

Kommunstyrelsen (KS) +25 mnkr

Miljöpartiet vill satsa på följande områden:

1. Tillsätta en klimatgrupp för att utreda hur kommunen ska minska sitt klimatavtryck såväl som anpassningar (ca 5 mnkr)
 - a. Klimatgruppen arbetar fram de 50 viktigaste klimatåtgärder som behöver göras i Täby.
 - b. Täby kommuns upphandlingar skall prioritera den leverantör som har lägst CO2 - utsläpp.
2. Inrätta ett kommunalt bostadsbolag.
3. Åtgärda Täbys demokratiunderskott - se över hur kommunalrådstjänsterna kan fördelas utifrån mandatfördelning.
4. Kommunikation
 - a. Utveckla Täby kommuns hemsida, underlätta med flik för att hitta klimatåtgärder med tips och tricks
5. Förhindra utförsäljningen av Täbys kommunala tillgångar.

6. Öka Täby kommuns krisberedskap genom att tillskapa fler odlingslotter till de kommuninvånare som vill producera närodlad mat.

För att framtidssäkra Täby och bygga ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart Täby satsar Miljöpartiet i Täby ytterligare + 15 mnkr i Stadsbyggnadsnämnden.

Stadsbyggnadsnämnden (SBN) +15 mnkr

Miljöpartiet i Täby vill se en hållbar utbyggnad av Täby där unga, familjer och äldre kan hitta en passande bostad och där alla kommundelar har tillgång till gröna närmiljöer. Kommunen och dess kommundelar ska utvecklas enligt konceptet 15-minutersstaden.

Vi vill se att vi i högre grad främjar gång och cykel som vardagliga färdmedel i vår kommun. Miljöpartiet i Täby arbetar för en ökad satsning på ombyggnad, anpassning och utbyggnad av gång- och cykelnätverket i Täby

Täby kommun ska främja byggande i trä och med återbrukat material. Vi vill se återbruksinventeringar och en hög grad av tillvaratagande av byggmaterial och återbruk i byggnation. Strandskyddet i vår kommun ska stärkas och allemansrätten värnas. Miljöpartiet i Täby vill se att kommunen aktivt arbetar med att etablera fler våtmarker inom kommunen,

För Stadsbyggnadsnämnden yrkas:

- att cykelbaneutbyggnaden i Täby kommun förstärks +10 mnkr
- att källsortering av skräp på flera offentliga platser/parker/lekparker inrättas redan 2025 +4 mnkr
- att projektering av ett Föreningarnas hus i Täby Park inleds.
- att en kommunal strategi för renovering och återbruk vid byggnation sätts.
- att Täby kommun återtar allmän mark som har mutats in av privata fastighetsägare så att de åter bli tillgängliga för allmänheten.
- att utreda hur en cykelbana längs Hagbyvägen kan anläggas.
- att Täby kommun planterar två nya träd för varje träd som fälls på kommunägd mark +1 mnk

För att Täby ska bygga en framtidssäkrad personal så behöver Täbys skolor få möjligheter att utvecklas och stärkas. Miljöpartiet i Täby satsar ytterligare + 56 mnkr för att stärka Täbys utbildningar i BGN.

Barn- och grundskolenämnden (BGN) +56 mnkr

Skolan behöver stärkas genom följande satsningar:

1. Ägarförhållande
 - a. Förändrad ägarstruktur - Utreda återkommunaliseringen av Täbys skolor och förskolor för att ge dem bästa möjligheter till att nå goda resultat.

2. Ökad skolresultat
 - a. Lässatsningar
 - i. Ökad stöd för läsfrämjande aktiviteter.
 - ii. Ökade resurser till skolbibliotekarier.
3. Likvärdighet - En likvärdig skolpeng i mellanstadiet
4. Barn i behov
 - a. Ökat stöd till elever med NPF-diagnoser för att säkra ökad skolnärvaro.
 - b. Säkra ökade personalresurser.
 - c. Skapa en kommunal resursskola.
 - d. Bygga ut elevhälsan för att jobba förebyggande.
5. Kunskapsbyggande
 - a. Täby kommuns skolor ska jämföras med de bästa skolorna i världen och inte bara i Sverige som halkar efter på världsrankingen. Uppdraget är lagt av MP på BGN-möte den 23 oktober 2024
6. Attraktiv kommun, anställning - trygga miljöer och ökat kunskapsresultat
 - a. Jobba aktivt för att behålla personal inom förskolan och skolan för ökad trygghet hos våra elever.
 - b. Se till att alla skolor har en god möjlighet att anställa olika yrkeskategorier i skolan, i tillräcklig omfattning. Att det finns studie- och yrkesvägledare, bibliotekarier, vaktmästare, städare, kuratorer, administratörer och skolvärddar är avgörande för elevers skolgång. Dessa yrkeskategorier hjälper inte bara till att avlasta lärarnas alla olika arbetsuppgifter, utan kan även möta eleven utan att stå i maktposition som betygsättande lärare.
 - c. Utred möjligheterna att öppna upp skolorna för att ta emot frivilliga. Går det att hitta samarbeten så att flera äldre kan vara med och vara en naturlig del av elevernas vardag? Det kan gynna både den unge och den äldre.
 - d. Öka antalet lärare. Vi behöver minska lärarnas arbetsbörda. Med fler lärare kan vi antingen minska undervisningstiden för respektive lärare och därmed få möjlighet till mer kvalitetshöjande för- och efterarbete eller så möjliggörs för tvålärarsystem eller färre elever i varje klass.
 - e. Ta bort karensdagen i förskolan.
7. Klimatåtgärder
 - a. Lärande för hållbar utveckling stärks med utgångspunkt från Skolinspektionens analys i rapporten "Skolors arbete med Lärande för hållbar utveckling - Att ge elever handlingskompetens för de stora utmaningarna" (Feb. 2023).
 - b. Eko-certifiering av förskolor och skolor - ex Grön flagg
 - c. Energibesparingar genom utbildning av eleverna
 - d. Vattenbesparing genom utbildning av eleverna
 - e. Cykeldagar genom utbildning av eleverna

För att Täby ska bygga en framtidssäkrad personal så behöver Täbys skolor få möjligheter att utvecklas och stärkas. Miljöpartiet i Täby satsar ytterligare + 4 mnkr för att stärka Täbys utbildningar i GNN.

Gymnasie- och näringslivsnämnden (GNN) +4 mnkr

Miljöpartiet i Täby vill arbeta för:

1. Gymnasieskolan
 - a. Verka för att kommunen inventerar orsaken till varför avhopp på yrkesgymnasium sker.
 - b. Kommunen inventerar vilka yrkeskurser som behöver ges för att möjliggöra för elever att avsluta ett yrkesgymnasium på vuxenutbildningen.
 - c. Täby kommuns skolor ska jämföras med de bästa skolorna i världen och inte bara i Sverige som halkar efter på världsrankingen.
 - d. Utredda vad kommunen kan göra för att säkerställa god psykosocial hälsa bland Täbys skolor, bland elever såväl som personal, till exempel genom en riktad skolpeng för stödpersonal.

2. Näringslivsintegration
 - a. För att stärka arbetslinjen vill vi utveckla samverkan mellan kommunen och sociala företag för att arbetsträna de som står långt från arbetsmarknaden.

*För att säkra upp att alla invånare har en rik vardag och god omsorg så vill vi i Miljöpartiet de Gröna i Täby lägga **+11 mnkr** extra inom SON.*

Socialnämnden (SON) +11 mnkr

Miljöpartiet vill verka för följande förändringar:

1. Täby kommun ska ha ett säsongsvaryerande veckoschema med olika aktiviteter på våra kommunala LSS-boenden.
2. Personer med funktionsvariationer och sociala behov ska erbjudas aktiviteter och arbete till rimlig ersättning.
3. Täby kommun ska fokusera på kompetenshöjande insatser samt kompetensförsörjning hos personalen inom Socialtjänsten.
4. Att rekrytera och behålla personal inom Socialtjänsten ska vara ett fokusområde och strategier för hur detta kan göras på bästa sätt ska tas fram, ex. genom ökning av löner bland personalen.
5. Täby kommun ska ta fram en åtgärdsplan för hur man ska hantera frågan kring alla de barn och ungdomar som har blivit tvingade till sex eller våldtagna. Ytterligare ska åtgärdsplanen innehålla arbetssätt för hur förvaltningarna ska synkronisera detta arbete, men särskild vikt lagd på samarbete mellan SON, BGN och GNN

*För en socialt hållbar äldreomsorg, för att främja en aktiv och god ålderdom vill vi i Miljöpartiet de Gröna i Täby lägga **+1,7 mnkr** för ÄLN.*

Äldrenämnden (ÄLN) +1,7 mnkr

Miljöpartiet i Täby värnar både att våra äldre ska få en god och värdig ålderdom, samt att de som arbetar i äldreomsorgen ska ha goda arbetsvillkor och rätt till heltid med tillsvidareanställning som norm och med visstidsanställning som komplement. Vi vill verka för fler äldreboenden i kommunal regi.

Miljöpartiet i Täby prioriterar fysisk och psykisk hälsa hos våra äldre. Vi vill verka för:

- att under 2025 påbörja planering för uppstart av hemtjänst i kommunal regi
- att kommunens äldreboende ska vara HBTQI+ certifierade +0,5 mnkr
- att samtliga Täbybor som är 85+ utan insatser från äldreomsorgen ska erbjudas promenadsällskap/hjälp två (2) gånger i veckan av ungdomar i behov av extrajobb. +0,5 mnkr
- att erbjuda Täbys äldre seniorkollo +0,3 mnkr
- att utöka budget för vårdhund på äldreboenden +0,4 mnkr

*För att säkra upp att alla invånare har en rik vardag och aktiv fritid så vill vi i Miljöpartiet de Gröna i Täby lägga **+7,3 mnkr** för KFN.*

Kultur- och fritidsnämnden (KFN) +7,3 mnkr

Några av de initiativ som vi vill att det ska fokuseras extra på under 2025 är:

1. Ta ett helhetsgrepp för finansiering och samordning av en långsiktig plan för nya och befintliga idrottsanläggningar tillsammans med föreningslivet.
2. Göra en kartläggning av stöd och avgifter till föreningslivet för lägre trösklar till deltagande, lika förutsättningar för alla, samt byggandet av förutsättningar för att alla delar av föreningslivet ska utvecklas.
3. Erbjud barn och ungdomar ett större utbud av aktiviteter under loven. Fritidsgårdar ska även hålla öppet under sommaren.
4. Föreningslokaler/mötescentra - behov av lokaler som föreningar kan hyra för sin verksamhet.
5. Fond för föreningar att söka för aktivitetsdagar för hållbart leverne t.ex att lära sig sy, stoppa strumpor, sy i knappar eller att renovera en enklare möbel.
6. Fritidsaktiviteter för barn i alla åldrar som prövar på olika idrotter/aktiviteter vid varje tillfälle t ex gymnastik, hinderbana, dans, fotboll osv.
7. Kommunen ska säkerställa att fyllnadsmaterialet på våra konstgräsplaner är 100% nedbrytbart, organiskt och återvinningsbart.
8. Kommunen ska skapa fler mötesplatser för olika behov, bl.a mötesplatser som är multi-generationella för att skapa en naturlig miljö för olika generationer att träffas och umgås på. Minst en i alla kommundelar.
9. Att kommunens badplatser ses över och underhålls samt att man rustar upp omklädningsrummen.

Budgetområde	Beräknad tilläggskostnad i budgeten
Kommunstyrelsen	+ 25 mnkr
Stadsbyggnadsnämnden	+ 15 mnkr
Barn- och grundskolenämnden	+ 56 mnkr
Gymnasie- och näringslivsnämnden	+ 4 mnkr
Socialnämnden	+ 11 mnkr
Äldrenämnden	+ 1,7 mnkr
Kultur- och fritidsnämnden	+ 7,3 mnkr
Kommunal drift total ökning enligt MPs tilläggsförslag	+ 120 mnkr

Med grön politik får vi alla en framtid att längta till!

Resultatbudget

Resultaträkning	Budget 2025	Budget 2025	Skillnad mellan

mnkr	Alliansens förslag	MP:s förslag	förslagen
Verksamhetens intäkter	1,365	1,365	0
Verksamhetens kostnader	-5,437	-5,557	-120
Avskrivningar	-360	-360	0
Verksamhetens nettokostnader	-4,432	-4,552	-120
Skatteintäkter	5,381	5,381	0
Generella statsbidrag och utjämning	-490	-490	0
Verksamhetens resultat	458	338	-120
Finansiella intäkter	52	52	0
Finansiella kostnader	-101	-101	0
Årets resultat	409	289	-120
<i>Justering för poster av engångskaraktär</i>			0
Orealiserade vinster och förluster värdepapper	-34	-34	0
Intäkter exploatering	-223	-223	0
Kompensation eftersläpn. pga. bef. utv. i skatteunderlaget	-17	-17	0
Årets resultat efter justering för poster av engångskaraktär	135	15	-120

Balanskravsutredning

Balanskravsutredning mnkr	Budget 2025	Budget 2025	Skillnad mellan förslagen
	Alliansens förslag	MP:s förslag	
Årets resultat enligt resultaträkningen	409	289	-120
- samtliga realisationsvinster			
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet			
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet			
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-34	-34	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	375	255	-120
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv			
Användning av medel från resultatutjämningsreserv			
Årets balanskravsresultat	375	255	-120

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader	Budget 2025	Budget 2025	Skillnad mellan

mnr	Alliansens förslag	MP:s förslag	förslagen
Kommunstyrelsen	-212.3	-237.3	-25.0
Stadsbyggnadsnämnden	-363.8	-378.8	-15.0
Lantmäterinämnden	-1.9	-1.9	0.0
Södra Roslagens Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-6.9	-6.9	0.0
Kultur- och fritidsnämnden	-232.1	-239.4	-7.3
Socialnämnden	-778.6	-789.6	-11.0
Äldrenämnden	-819.3	-821.0	-1.7
Barn- och grundskolenämnden	-1,848.5	-1,904.5	-56.0
Gymnasie- och näringslivsnämnden	-460.9	-464.9	-4.0
Överförmyndarnämnden	-6.9	-6.9	0.0
Valnämnden	-0.7	-0.7	0.0
Summa nämnderna	-4,732.0	-4,852.0	-120.0
Centrala poster	75.7	75.7	0.0
Intäkter exploatering	223.4	223.4	0.0
Summa verksamheternas nettokostnader	-4,432.8	-4,552.8	-120.0

Nettokostnader 2025 jfr 2024 med Alliansens budget

Verksamhetens nettokostnader mnr	Budget 2024	Budget 2025	Förändring 2025, i mnr	Förändring 2025, i %
Kommunstyrelsen	232.5	212.3	-20.2	-9%
Stadsbyggnadsnämnden	346.7	363.8	17.1	5%
Lantmäterinämnden	1.7	1.9	0.3	15%
Södra Roslagens Miljö- och hälsoskyddsnämnd	6.3	6.9	0.6	9%
Kultur- och fritidsnämnden	230.4	232.1	1.8	1%
Socialnämnden	726.4	778.6	52.3	7%
Äldrenämnden	770.5	819.3	48.8	6%
Barn- och grundskolenämnden	1760.1	1,848.5	88.4	5%
Gymnasie- och näringslivsnämnden	443.5	460.9	17.4	4%
Överförmyndarnämnden	5.8	6.9	1.1	19%
Valnämnden	0.0	0.7	0.7	*
Summa nämnderna	4523.8	4,732.0	208.2	5%

* Budgeterades 2024 under Kommunstyrelsen

Nettokostnader 2025 jfr 2024 med MP:s budget

Verksamhetens nettokostnader	Budget	Budget	Förändring	Förändring
------------------------------	--------	--------	------------	------------

mnkr	2024	2025	2025, i mnkr	2025, i %
Kommunstyrelsen	232.5	237.3	4.8	2%
Stadsbyggnadsnämnden	346.7	378.8	32.1	9%
Lantmäterinämnden	1.7	1.9	0.3	15%
Södra Roslagens Miljö- och hälsoskyddsnämnd	6.3	6.9	0.6	9%
Kultur- och fritidsnämnden	230.4	239.4	9.1	4%
Socialnämnden	726.4	789.6	63.3	9%
Äldrenämnden	770.5	821.0	50.6	7%
Barn- och grundskolenämnden	1760.1	1,904.5	144.4	8%
Gymnasie- och näringslivsnämnden	443.5	464.9	21.4	5%
Överförmyndarnämnden	5.8	6.9	1.1	19%
Valnämnden	0.0	0.7	0.7	*
Summa nämnderna	4523.8	4,852.0	328.2	7%

* Budgeterades 2024 under Kommunstyrelsen